

Una història de pagès

CLARA FONS I DUOCASTELLA

SOCIÒLOGA. MEMBRE DEL GRUP DE RECERCA ISOR

El van fer instal·lar al quarto de la Mare de Déu. Rebia aquest nom degut a una imatge de la Mare de Déu del Carme, de grans dimensions, posada damunt la taula de l'estança. Era l'habitació més decent que quedava buida a la casa. Donava a l'era i tenia vistes esplèndides a Montserrat.

De les bosses en va treure una estora que, curiosament, va col·locar just a davant de la imatge de la Verge. L'orientava a l'est, a La Meca. A sobre de la calaixera de fusta hi va posar una fotografia descolorida que s'havia fet al Marroc amb els seus quatre fills. L'Ahmed encetava, així, la seva vida de pagès.

A la cuina, la mestressa prepara l'esmorzar dels homes. Amb la punta del ganivet marca la creu al pa de quilo, qui sap si com a mostra d'agraïment o com a benedicció de l'aliment. Després talla amb rapidesa i precisió una de les últimes llonganisses que queden de la darrera matança. Malgrat la insistència de la mestressa, l'Ahmed no en tastarà ni un tall. No provarà, tampoc, l'escudella, la carn d'olla, les botifarres, ni les mongetes amb suc de cansalada, plats habituals a la casa.

És setembre i encara fa calor. A fora, els paletes refan la teulada del corral. Li convenia: queia. Ja fa temps que la construcció no guarda ovelles i aixopluga eines de l'hort i maquinària antiga en desús. Enfilat a les bigues, a l'Ahmed li cauen les gotes de suor damunt les teules. No ha menjat ni begut res en tot el dia. Fins que es pongui el sol no podrà interrompre el dejuni. El mes del Ramadà és, sens dubte, un mal temps per fer aquests esforços. "Mai més", diu la pubilla. Des d'aleshores, l'Ahmed passarà l'època del Ramadà al Marroc.

Nit de Nadal. A la vora del foc s'escalfa el tió, un buscall gros de pi blanc que ja fa anys van salvar del llenyer. Mentre s'omple de dolços i postres nadalenques, la família resa un parenostre i canta cançons de Nadal a l'antic menjador de la casa. Després, caga tió! L'Ahmed recull el seu regal sense saber-se'n avenir. "Esteu ben tocats del bolet", els diu fent broma, imitant l'expressió que algú li va ensenyar.

A punt d'arribar la primavera, abans que les joves de casa es guarneixin amb els enagos, les faldilles i les espadnyes de set vetes pròpies de les caramelles de Pasqua, el capellà de la parròquia passa pel mas. Amb una cullereta, enclasta sal amb aigua beneïda a la porta d'entrada. Tota una cerimònia, el Salpàs. Fent-la, diuen, es protegeix la casa, del dimoni, o de l'Ax-Xaitan, com en diu l'Ahmed.

Vides paral·leles. Tan a prop i tan lluny. Nou anys després, l'Ahmed mira, un cop més, la fotografia de sobre la calaixera. A poc a poc, l'agafa i la fica a la maleta que li ha regalat la família de la casa. Tot seguit, l'estora. Ara toca un viatge llarg fins al Marroc. Tornarà amb els nens de la imatge, que ja s'han fet grans. S'instal·laran en una ciutat, no gaire lluny del mas; al barri on viuran hi ha carnisseries halal i una mesquita. Li han dit que, allà, les distàncies entre móns es fan més invisibles.

Malgrat la insistència de la mestressa, l'Ahmed no tastarà ni un tall de la llonganissa que queda de la darrera matança